

РЕШЕНИЕ

№ 17842

гр. София, 31.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 178 СЪСТАВ, в публично заседание на седемнадесети юли през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ГОСПОДИН СТ. ТОНЕВ

при участието на секретаря С.О.

като разгледа докладваното от ГОСПОДИН СТ. ТОНЕВ Гражданско дело № 20221110167053 по описа за 2022 година

Предявени са искове с правно основание [чл. 226, ал. 3, вр. ал 2 КТ](#) и [86](#), ал. 1 ЗЗД.

С исковата си молба ищцата И. М. К. твърди, че на 07.04.2015 г. сключила трудов договор с ответното дружество ФИРМА при пълнен 8-часов работен ден. На 23.05.2018 г. трудовият договор е изменен, като е уговорено непълно работно време – за 4-часов работен ден. Тогава е сключен втори трудов договор с дружеството ФИРМА, също за 4-часов работен ден и работно място – съвпадащо с работното място по първоначалния трудов договор.

В исковата молба се сочи още, че с допълнителни споразумения към трудовите договори с двете дружества, считано от 01.01.2021 г. са определени основни месечни трудови възнаграждения от 325,00 лева по договора с ФИРМА и 325,00 лева по договора с ФИРМА.

Ищцата излага, че на 08.12.2021 г. подала молба за прекратяване на трудовите й правоотношения с двете дружества на основание чл. 325, ал. 1, т. 1 КТ – по взаимно съгласие. По куриер изпратила нужните документи до ФИРМА – счетоводно дружество, обслужващо дейността на двамата й работодатели. На 22.12.2021 г. ищцата посетила офиса на ФИРМА и подписала две заповеди за прекратяване на трудовите й правоотношения с двете ответни дружества, като заповедите не били подписани от управителя на дружествата-работодатели. В последващия период многократно осъществявала контакт със счетоводното дружество за оформяне на документите й във връзка с прекратяването на трудовите й правоотношения, но получавала отговор, че заповедите не били подписани, поради което на 12.01.2022 г. изпратила имейл до счетоводното дружество, уведомила и управителя на двете дружества-ответници, че желае документите й да бъдат оформени.

В исковата молба се твърди, че въпреки многократните напомняния едва на 19.01.2022 г. ищцата била поканена в офиса на счетоводното дружество, за да получи преписи от

подписаните заповеди, както и оформената си трудова книжка. Във връзка с поведението на ответните дружества ищцата подала сигнал до ИА „Главна инспекция по труда“, по който била извършена проверка.

Ищцата твърди, че междувременно сключила с ФИРМА трудов договор № 2022-01/03.01.2022 г. за заемане на длъжността „технически сътрудник“, считано от 10.01.2022 г. при уговорено основно трудово възнаграждение в размер на 2280,00 лева. В исковата молба се сочи, че въпреки че трудовите правоотношения с ответните дружества били прекратени на 23.12.2021 г., поради несвоевременно връщане на трудовата книжка, която следвало да представи на ФИРМА, ищцата не могла да постъпи на работа при посоченото дружество по сключения трудов договор № 2022-01/03.01.2022 г. за заемане на длъжността „технически сътрудник“, поради което претърпяла допълнителни имуществени вреди, изразяващи се в пропуснати ползи – неполучено трудово възнаграждение, в размер на 2280,00 лева.

При така описаната фактическа обстановка в исковата молба се твърди, че трудовата книжка на ищцата е била незаконно задържана през периода 29.12.2021 г. – 19.01.2022 г., поради което на ищцата се дължало обезщетение по чл. 226, ал. 2 КТ. Претендира се обезщетение в общ размер от 2618,71 лева, от които 338,71 лева – обезщетение по чл. 226, ал. 3 КТ, и обезщетение за допълнително претърпени имуществените вреди в резултат от незаконосъобразното задържане на трудовата книжка на ищцата – пропуснати ползи по договора с ФИРМА, в размер на 2280,00 лева. Искане се солидарно осъждане на ответниците, като солидарната отговорност се обосновава с факта, че двете дружества представляват свързани лица, като и с това, че двете дружества незаконосъобразно са задържали трудовата й книжка. Претендира се обезщетение за забава, както и лихва за забава от датата на депозиране на исковата молба до окончателното изплащане на задълженията.

С уточнителна молба от 22.12.2022 г. след указания на съда ищцата е уточнила, че:

- Действията, от които произтичат вредите за ищцата, се изразяват в необосновано задържане на трудовата й книжка в продължение на 21 дни след изтичане на законоустановения срок за предаването ѝ; От това деяние произтичат всички претендирани с исковата молба вреди;
- Трудовата книжка била предадена на 23.12.2021 г. в счетоводната къща, обслужваща дейността и на двете ответни дружества, поради което двете дружества отговаряли за процесното задържане в периода 29.12.2021 г. – 19.01.2022 г.;
- Претендираните вземания към всяко едно от ответните дружества е в размер на 227,50 лева, като солидарно дължимата сума е в размер на 455 лева; сумата от 2280 лева също се претендира солидарно;
- Претендираното обезщетение за забава е в размер на 521,94 лева – изчислено за периода 20.01.2022 г. – 07.12.2022 г. върху сбора от претендираните обезщетения – 2735 лева;
- Солидарна отговорност била възникнала за задълженията за обезщетение в общ размер на 2735 лева, както и за обезщетението за забава в размер на 521,94 лева.

В срока по чл. 131 ГПК ответните дружества са депозирали отговор на исковата молба чрез упълномощения от двете дружества процесуален представител.

С отговора не се оспорва съществуването на трудовите правоотношения между ищцата и ответните дружества, размерите на трудовите възнаграждения по тези трудови договори, както и прекратяването на трудовите отношения на посоченото в исковата молба основание.

Излага се, че на 22.12.2021 г. ищцата е оставила трудовата си книжка в офиса на дружеството, осъществяващо счетоводно обслужване на ответните дружества. На 12.01.2022 г. ищцата потърсила трудовата си книжка, като преди това не била правила опит да осъществи контакт с ответниците. При първото явяване на ищцата да получи трудовата си книжка след тази дата документите ѝ били връчени. Подчертава се, че в представения договор с ФИРМА не били поставени условия за започване на неговото изпълнение.

Ответниците твърдят, че ищцата не е потърсила трудовата си книжка, поради което не било налице незаконно задържане. Сочат, че ищцата потърсила трудовата си книжка едва на 12.01.2022 г., т.е. след датата, на която следвало да постъпи на работа по сключения на 03.01.2022 г. трудов договор. Излагат още, че трудовата книжка не е документ, който задължително трябва да се представи при сключване на трудов договор и постъпване на работа. Твърдят, че ако дружеството ФИРМА е прекратило трудовия договор с ищцата поради непредставяне на трудова книжка, то това действие съставлявало нарушение. Искат привличането на това лице като подпомагаща страна.

С определение от 23.05.2023 г. на основание чл. 219, ал. 1 ГПК на страната на ответника в качеството на трето лице-помагач е конституирано ФИРМА.

В хода на производството третото лице-помагач не взема становище по спора.

Съдът приема за установено следното от фактическа страна:

Няма спор между страните по делото, а и от представените по делото преписи от трудов договор № 18/07.04.2015 г., сключен между ФИРМА и И. М. К., допълнително споразумение от 31.12.2020 г. към трудов договор № 18/07.04.2015 г., трудов договор № 02/23.05.2018 г., сключен между ФИРМА и И. М. К., допълнително споразумение от 31.12.2020 г. към трудов договор от 23.05.2018 г., заповед № 1807.04.2015 г. на управителя на ФИРМА, заповед № 02/23.05.2018 г. на управителя на ФИРМА се установява, че са ищцата е била в трудови правоотношения с двете дружества, по силата на които ищцата е заемала длъжностите „Специалист, туризъм“ при ФИРМА и „Агент, продажба на билети“ при ФИРМА. Уговорените трудови възнаграждения са в размер на 325,00 лева месечно по всяко от трудовите правоотношения.

От фишове за заплати за м. 02.2021 г., издадени от ФИРМА и от ФИРМА за И. М. К. се установява, че брутните трудови възнаграждения на ищцата, платени от ответните дружества, са в размер на 334,75 лева за посочения месец.

Не се спори между страните, че двете трудови правоотношения на ищцата с всяко от ответните дружества са прекратени по взаимно съгласие на основание чл. 325, ал. 1, т. 1 КТ, считано от 23.12.2021 г., като за оформяне на документите, ищцата е оставила на 22.12.2021

г. трудовата си книжка в счетоводното дружество ФИРМА, което обслужвало и двете ответни дружества.

От представен препис от трудов договор № 2022-1/03.01.2022 г., сключен между ФИРМА и И. М. К., се установява, че ищцата е сключила с посоченото дружество трудов договор за длъжността „технически сътрудник“ при уговорено основно месечно възнаграждение в размер на 2280,00 лева. Ищцата е приела да работи на тази длъжност, считано от 10.01.2022 г.

От представения препис от вътрешни правила за дейността и организацията на управление на човешките ресурси и организационното развитие на ФИРМА, утвърдени на 23.07.2013 г., се установява, че при сключване на трудов договор с дружеството работникът/служителят следва да представи документи, удостоверяващи трудовия му стаж.

От представено писмо с изх. № 22013644/14.03.2022 г. от И.А.Г.И.Т., се установява, че са съставени приемно-предавателни протоколи от 19.01.2022 г. за получаване от страна на ищцата на документите във връзка с прекратяване на трудовите й правоотношения с ответните дружества.

При справка в ТРРЮЛЦ се установява, че двете ответни дружества имат един и същ управител и едноличен собственик на капитала – Н.Ш., както и съвпадащи седалища и адреси на управление.

В първоинстанционното производство са разпитани трима свидетели – Г.Н. и С.С., допуснати като свидетели на ищцата, и Б.С., допусната като свидетел на ответните дружества.

Свидетелката Н., икономически директор на ФИРМА, чиито показания настоящият състав кредитира като незаинтересовани, пълни, безпротиворечиви и обективни, излага, че при запознаване с преписка, водена от звено „Човешки ресурси“ при ФИРМА, свидетелката е установила, че ищцата е кандидатствала за работа в дружеството, в което свидетелката работи, за длъжността „Технически сътрудник“. И. К. била одобрена за посочената длъжност и с нея бил сключен трудов договор, по който К. следвало да започне работа, считано от 10 януари, но при явяването си на уговорената дата К. не можела да представи доказателство за трудовия си стаж, поради което, в съответствие с вътрешните правила на дружеството, не била допусната да започне работа. Свидетелката посочва, че непредставянето на трудова книжка е било единствената причина К. да не започне работа в ФИРМА по сключения на 03.01.2022 г. договор. Уточнява, че договорът е сключен на 3 януари, като на К. е предоставен срок до 10 януари да се снабди и да представи всички изискуеми документи. При непредставяне на трудова книжка в предоставения срок трудовият договор не влязъл в сила.

Свидетелят Сотиров, живеещ на семейни начала с К., чийто показания съдът преценява при отчитане на факта на отношенията му с ищцата и съобразявайки правилото на чл. 172 ГПК, посочва, че към м. декември 2021 г. К. била служител на двете дружества-ответници, като преди Коледа тези трудови правоотношения били прекратени, но трудовата й книжка била

върната през м. януари на следващата година. Свидетелят посочва, че при прекратяване на трудовите правоотношения преди Коледа 2021 г. ищцата посетила счетоводната къща, обслужваща ответниците, за да подпише заповедта за освобождаването си и за да остави трудовата си книжка за обработване. При това посещение свидетелят съпровождал К.. След това посещение ищцата провеждала с управителя на ответните дружества разговори по телефон във връзка с връщането на трудовата ѝ книжка, на които разговори присъствал и свидетелят. През месеците декември и януари ищцата и свидетелят посещавали счетоводната къща, в която ищцата оставила трудовата си книжка, като при посещенията К. се обаждала и в офиса на ответните дружества. Сотиров излага, че ищцата кандидатствала за работа във верига 3. и била одобрена през месец януари 2022 г., но тъй като не представила трудова книжка в предоставения ѝ срок, ѝ било отказано да започне работа в това дружество. Свидетелят сочи, че когато К. оставила трудовата си книжка в счетоводната къща, се уговорила със счетоводителя книжката да бъде оформена и върната на следващия работен ден. След този момент К. многократно водила разговори със служители на счетоводната къща, а в началото на м. януари я посетила, но трудовата ѝ книжка не била върната.

Настоящият състав намира, че показанията на свидетеля Сотиров следва да се кредитират, тъй като същият представя пълно и безпротиворечиво описание на факти, които е възприел лично – съпровождал е ищцата до кантората, макар и да не е влязъл вътре при посещението в началото на м. януари, бил е свидетел на разговорите ѝ със служители на счетоводната къща и с управителя на ответните дружества.

Свидетелката Б.С., служител на счетоводната къща, обслужваща дейността на ответните дружества, през процесния период и към настоящия момент, посочва, че дружеството, в което работи, оформя документите при прекратяване на трудови правоотношения с ответните дружества. Свидетелката излага, че на 22.12.2021 г. ищцата посетила счетоводната къща и оставила трудовата си книжка с уговорката да я вземе на следващия ден – 23.12.2021 г. Сабриева твърди, че трудовата книжка била оформена в същия ден при предаването ѝ от ищцата, но на следващия ден К. не се явила да си я получи. Свидетелката посочва, че управителят на счетоводната къща ѝ споделил, че е провел разговор с К. между коледните и новогодишните празници, при което поканил ищцата да получи оформената си трудова книжка. Свидетелката не знае за посещение на ищца в счетоводната къща преди датата, на която ѝ е върната трудовата книжка, и не знае да ѝ е било отказано предаването на книжката в по-ранен момент.

Настоящият състав намира, че показанията на свидетелката Сабриева относно поканите от страна на управителя на счетоводната къща до ищцата да вземе трудовата си книжка не могат да се кредитират. Свидетелката не е присъствала нито на разговора, проведен на 22.12.2021 г., нито на последвалите телефонни разговори, в които се твърди К. да е била поканена да вземе трудовата си книжка – фактите, които излага пред съда не са възприети лично от нея, а са ѝ предадени от трето лице – управителя на счетоводното дружество.

Въз основа на така установената фактическа обстановка, съдът прави следните правни

изводи:

По иска по [чл. 226, ал. 2 КТ](#):

Нормата на [чл. 350, ал. 1 КТ](#) вменява на работодателя задължение при прекратяване на трудовото правоотношение да впише в трудовата книжка данните, свързани с прекратяването, и да я предаде незабавно на работника или служителя. Според разпоредбата на [чл. 226, ал. 2 КТ](#) работодателят и виновните длъжностни лица отговарят солидарно към работника или служителя за вредите, които той е претърпял поради незаконно задържане на трудовата му книжка, след като трудовото правоотношение е било прекратено.

От правилото на чл. 350, ал. 1 КТ се извежда, че моментът на прекратяването на трудовото правоотношение, съответно на предоставянето на трудовата книжка за оформянето ѝ, съвпада с този на връщането ѝ, което е задължение на работодателя. На този извод сочи и разпоредбата на чл. 226, ал. 3 КТ – обезщетение се дължи от деня на прекратяване на правоотношението, което значи, че задържането на трудовата книжка се явява незаконно от датата, на която работодателят е дължал незабавното ѝ връщане /така и решение № 444 от 15.06.2010 г. на ВКС по гр. д. № 827/2009 г., IV г. о., ГК, решение № 606 от 27.09.2010 г. на ВКС по гр. д. № 908/2009 г., IV г. о., ГК, решение № 1242 от 15.06.2010 г. на ВКС по гр. д. № 827/2009 г., IV г. о., ГК/.

Съобразно мотивите към т. 2 от ТР № 1/02.12.2019 г. на ОСГК на ВКС изпълнението на задължението на работодателя незабавно да върне трудовата книжка е от значение за упражняване на трудови и осигурителни права на работника или служителя, следващи прекратяването на трудовото правоотношение. Неправомерното задържане на трудовата книжка може да доведе до ограничаване на конституционното право на труд, защото без нея работникът или служителят не може да постъпи на друга работа, както и до ограничаване на негови социално осигурителни права, с оглед невъзможността да получава обезщетения за безработица.

В Решение № 519/09.01.2012 г., на ВКС по гр. д. № 1741/2010 г., IV-то г. о., и Решение № 606/ 27.10.2009 г. на ВКС по гр.д. № 908/2009 г., IV-то г. о., е прието, че непредаването на трудовата книжка на работника от страна на работодателя пречатства работника да постъпи на работа при друг работодател, съответно да реализира трудов доход, поради което не може да се сподели доводът, изложен от ответната страна, че непредставянето на трудова книжка не е пречка за упражняване трудовите права на служителя, респективно от това деяние не възникват вреди.

Причинените на работника или служителя вреди, настъпили в резултат от задържането на трудовата книжка, подлежат на обезщетяване съгласно [чл. 226, ал. 2 КТ](#), при наличие на следните четири предпоставки:

1. прекратено трудово правоотношение,
2. незаконно задържане на трудовата книжка на работника или служителя,
3. наличие на причинени вреди и

4. причинна връзка между незаконното задържане на трудовата книжка и причинените вреди.

Обезщетението е в размер на brutното трудово възнаграждение на работника или служителя за времето на задържане на трудовата книжка. Работникът или служителят не е длъжен да доказва размера на конкретно претърпените от него вреди, защото той е нормативно определен. Законът определя размера на вредите, настъпващи при незаконосъобразно задържане на трудовата книжка /Решение № 606 от 27.09.2010 г. на ВКС по гр. д. № 908/2009 г., IV г. о., ГК/. При това положение нито пострадалият доказва претърпял ли е вреди и какви, нито деликвентът може възражава, че претърпените вреди са по-малко, нито пострадалият може да претендира, че е претърпял по-големи вреди / Решение № 38 от 29.03.2011 г. на ВКС по гр. д. № 1276/2009 г., IV г. о., ГК /.

Първият елемент от фактическия състав на отговорността по чл. 226, ал. 2 КТ е безспорен в настоящия процес – трудовите правоотношения между ищцата и ответните дружества са прекратени на 23.12.2021 г.

Централно място в настоящия спор заема въпросът за незаконното задържане на трудовата книжка.

Следва да се подчертае, че наличието на незаконно задържане на трудовата книжка по [чл. 226, ал. 2 КТ](#) не се предпоставя от виновно поведение на длъжностни лица.

В практиката на ВКС / Решение № 1242 от 15.06.2010 г. на ВКС по гр. д. № 827/2009 г., IV г. о., ГК/ се приема, че дори в случаите, когато връщането на трудовата книжка не може да бъде сторено, защото работникът или служителят не се е явил лично при прекратяване на трудовото правоотношение или при предоставяне на трудовата книжка за оформянето ѝ, работодателят е длъжен да го покани по реда на чл. 6, ал. 3 Наредбата за трудовата книжка и трудовия стаж именно защото задължението е носимо, а не търсимо. Само тогава, при неявяване на работника или служителя лично или чрез писмено посочено от него друго лице, задържането на трудовата книжка у работодателя не е незаконно.

В разглеждания случай между страните не се спори, че трудовата книжка е предадена от ищцата на дружеството, обслужващо счетоводно ответниците, на 22.12.2021 г. Свидетелите Сотиров и Сабриева еднопосочно излагат, че между ищцата и управителя на счетоводната къща е постигнато съгласие трудовата книжка да бъде върната на следващия работен ден – 23.12.2021 г. От събраните писмени доказателства се установява, че предаването на книжката на ищцата се е случило едва на 19.01.2022 г.

Трайно установената съдебна практика, възприета в решение № 553/15.07.2010 г. по гр. д. № 206/2009 г. на IV г. о., ВКС, приема, че когато работникът е предал съхраняваната от него трудова книжка за оформяне от работодателя, той трябва да я оформи и върне веднага след прекратяване на трудовия договор, а ако има пречка за оформянето ѝ – да посочи кога тя ще бъде оформена и на разположение на работника. Ако работодателят не върне надлежно оформената трудова книжка и не посочи кога работникът може да я вземе, добросъвестността изисква той да покани работника за получаването /в този смисъл е

Решение 553/2010 г. по гр. д. 206/2009 г., ВКС/. Работодателят може да се освободи от последиците на своята забава, като изпрати на работника съобщение, съгласно [чл. 6, ал. 3 от Наредбата за трудовата книжка и трудовия стаж](#).

От показанията на свидетелят Сотиров, които съдът кредитира като логически издържани и безпротиворечиви в тази им част, се установява, че ищцата в периода между Коледа и Нова година през 2021 г., както и през м. януари 2022 г. е осъществявала контакт с дружествата-ответници и със счетоводната къща, обслужваща дейността им, за да получи обработената си трудова книжка, но това не се е случило до 19.01.2022 г.

В контекста на установената фактическа обстановка не съответстват на житейската логика твърденията на свидетелката Сабриева в смисъл, че управителят на счетоводната къща канил ищцата да получи трудовата си книжка, но същата не се явявала. В условията на сключен трудов договор и възможност да започне работа ищцата е имала интерес да получи документа си, който да ѝ послужи пред потенциалния нов работодател.

При това положение по делото от страна на ответната страна не са ангажирани доказателства, че след прекратяване на трудовото правоотношение на ищцата е изпратено съобщение, което би ги освободило от последиците на собствената им забава. Няма достатъчно убедителни данни работодателите да са потърсили начин да върне трудовата книжка, но да не са успели, поради което следва да се приеме, че за посочения в исковата молба период от 29.12.2021 г. до 19.01.2022 г. задържането на трудовата книжка се явява противоправно, поради което ответниците дължат обезщетение

Достатъчно е обективно неизпълнение на задължението за връщане на трудовата книжка, за да възникне правото на обезщетение за вреди, без да е необходимо изричното им доказване от работника или служителя, освен ако възникне спор по този въпрос, в който случай тежестта на доказване е на работодателя /в този смисъл са Решение № 335/07.07.2003 г. по гр. д. № 3118/2001 г., III г. о., ВКС и Решение № 519/09.01.2012 г. по гр. д. № 1741/2010 г., IV г. о., ВКС/.

От представения трудов договор от 03.01.2022 г. и от показанията на свидетелката Н. се установява възникването на вреди за ищцата – в резултат от неправомерното задържане на трудовата ѝ книжка ищцата не е могла да започне работа по сключен трудов договор, както и причинно-следствената връзка между деянието и вредите – непредставянето на трудовата книжка е единствената установена причина за недопускане на ищцата на работа в ФИРМА.

При всичко изложено до тук, съдът стига до извод, че искът с правно основание чл. 226, ал. 2 КТ е доказан по основание.

По отношение на размера, до който следва да бъде уважен този иск, настоящият състав се счита ангажиран да изложи следното, предвид наличието на спор между страните и по този въпрос: в случая се касае до обективна отговорност, при която не е нужно ищецът да доказва, че реално е претърпял вреди, както и техният размер, тъй като ал. 3 на чл. 226 КТ гласи, че дължимото на работника обезщетение е в размер на brutното му трудово възнаграждение от деня на прекратяването на трудовото правоотношение до предаване на

трудова книжка. Размерът на обезщетението по [чл. 226, ал.2 КТ](#) не се определя от действително претърпените вреди. Както се посочва и в практиката на ВКС /Решение № 335 от 7.07.2003 г. на ВКС по гр. д. № 3118/2001 г., III г. о., Решение № 73 от 13.03.2014 г. по гр. д. № 1372/2011 г., ГК, IV ГО на ВКС/ - вредите от незаконно задържане на трудовата книжка са презумирани от самия законодател и са нормативно определени. Те са само имуществени и са в размер на brutното трудово възнаграждение от деня на прекратяването на трудовото правоотношение до предаването на трудовата книжка. Не е необходимо доказването им от работника или служителя.

Видно от неоспорените фишове за заплати от м. февруари 2021 г. brutните месечни трудови възнаграждения, получавани от ищцата от всяко от дружествата, са в размер на 334,75 лева. При това положение и прилагайки правилото на чл. 162 ГПК съдът определя, че дневното brutно трудово възнаграждение на ищцата по всеки от двата трудови договора е в размер на 16,74 лева. През периода 29.12.2021 г. – 19.01.2022 г. има 15 работни дни, т.е. дължимото от всеки от ответниците обезщетение за процесния период е размер на 251,1 лева. Доколкото ищцата претендира сума в размер на 227,50 лв. за вредите, причинени от всяко от дружествата исковите следва да се уважат до този размер от 227,50 лв., ведно със законната лихва за забава от датата на депозиране на исковата молба – 08.12.2022 г. до окончателното изплащане.

Настоящият състав намира, че с оглед материалните отношения, установени между страните по делото, не е налице пасивна солидарност.

Съгласно правилото на чл. 121 ЗЗД освен в определените от закона случаи солидарност между двама или повече длъжници възниква само когато е уговорена. Безспорно е, че не се установява наличие на уговорка за пасивна солидарност между двете дружества. Не може да се обоснове и законов случай на пасивна солидарност – обстоятелството дали двете ответни дружества са свързани лица по смисъла на ТЗ е неотносим в настоящия случай, тъй като дори подобна свързаност да бъде установена, то от нея не произтича пасивна солидарност. В разглеждания случай за всеки от ответниците се установяват самостоятелно елементите от фактическия състав на отговорността по чл. 226, ал. 3 КТ, като за причинените вреди всеки от тях отговаря разделно.

С разпореждане от 13.12.2022 г. съдът е оставил исковата молба без движение, като е дал указания на ищцовата страна да уточни как се поддържа претенцията за солидарно осъждане и да конкретизират размера на претенциите си, с което е изпълнил задълженията си, установени и в практиката на ВКС / Решение № 15/2017 г. на ВКС, трето ГО, по гр. дело № 40/2016 година./.

В отговор на дадените указания ищцата е отговорила с молба от 22.12.2022 г., в която заявява, че поддържа претенцията си за солидарно осъждане и посочва размера на претенциите си.

При това положение съдът дължи произнасяне с акта по същество, с което, като установи същността на спорното правоотношение, отхвърля претенцията за солидарно получаване

(плащане) на исковата сума и съответно се произнася с отделни диспозитиви за "по-малкото" по отделните субективно съединени претенции /Решение № 15/2017 г. на ВКС, трето ГО, по гр. дело № 40/2016 година./.

Настоящият състав намира, че е неоснователна изцяло претенцията за сумата от 2280 лв. В константната практика на ВКС / Решение № 38 от 29.03.2011 г. на ВКС по гр. д. № 1276/2009 г., IV г. о., ГК /, цитирана и в това решение се приема, че „когато законодателят е определил размера на обезщетението от определено противоправно поведение, пострадалият не доказва претърпял ли е вреди и какви; и нито деликвентът може възразява, че претърпените вреди са по-малко, нито пострадалият може да претендира, че е претърпял по-големи вреди“. При това положение работникът или служителът не може да претендира вреди в размер надхвърлящ обезщетението, определено на база брутното му трудово възнаграждение, като подобна претенция във всеки случай би била неоснователна. С оглед на горното, искът с правно основание чл. 226, ал. 3 КТ за сумата, представляваща неполучено от ищцата трудово възнаграждение по друго трудово правоотношение, следва да се отхвърли изцяло.

Като неоснователен следва да се отхвърли акцесорният иск по [чл. 86, ал. 1 ЗЗД](#) за мораторна лихва върху обезщетението по [чл. 226, ал. 2](#), вр. [ал. 3 КТ](#) за периода до подаване на исковата молба. Според [чл. 86, ал. 1 ЗЗД](#) при неизпълнение на парично задължение длъжникът дължи обезщетение в размер на законната лихва от деня на забавата. Денят на забавата се определя съобразно правилата на [чл. 84 ЗЗД](#). Съгласно тези правила при срочно задължение длъжникът изпада в забава *ipso jure* след изтичането на срока, а ако задължението е без срок за изпълнение – от деня, в който бъде поканен от кредитора. Предвид липсата на установен срок за изпълнение на задължението на ответника за заплащане на процесната сума, за да изпадне същият в забава, е било необходимо да му бъде отправена покана от страна на ищеца по смисъла на [чл. 84, ал. 2 ЗЗД](#). По делото няма данни, че преди предявяване на настоящата искова молба, такава покана е била отправена от ищеца спрямо ответниците, поради което този иск е неоснователен.

По отношение на разноските

Ищцовата страна не претендира разноски.

Ответното дружество ФИРМА не претендира разноски.

Ответното дружество ФИРМА претендира разноски в размер на хиляда лева, като представя списък по чл. 80 ГПК. Представен е договор за правна защита и съдействие /л. 60/, сключен между ответното дружество ФИРМА и адв. С., с който договор е договорено дружеството да заплати на процесуалния си представител сумата от 1000 лв. като възнаграждение. В договора е посочено още, че цялата сума от 1000 лв. е заплатена в брой.

В открито съдебно заседание процесуалният представител на ищцата прави възразение за прекомерност на претендираното от ФИРМА възнаграждение за процесуален представител, което настоящият състав намира за основателно.

Определеното по правилата на НАРЕДБА № 1 ОТ 9 ЮЛИ 2004 Г. ЗА МИНИМАЛНИТЕ

РАЗМЕРИ НА АДВОКАТСКИТЕ ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯ за процесуално представителство на ответника ФИРМА възлиза на 463 лв. С оглед размера на уважените искиове на ответното дружество следва да се присъдят разноски в размер на 398,18 лв.

На основание чл. 78, ал. 6 ГПК всяко от ответните дружества следва да бъде осъдено да заплати на СРС сума в размер на 7 лв. – държавна такса, съразмерно на уважените искиове.

Така мотивиран, Софийски районен съд, 178 състав,

РЕШИ:

ОСЪЖДА ФИРМА, ЕИК ..., да заплати на И. М. К., ЕГН *****, сумата от 227,50 лв.

/двеста двадесет и седем лева и петдесет стотинки/, представляваща обезщетение за незаконно задържане на трудовата книжка на ищцата след прекратяване на трудовото правоотношение с ответника за периода от 29.12.2021 г. – 19.01.2022 г., ведно със законната лихва върху сумата, считано от 08.12.2022 г. до окончателното ѝ изплащане.

ОСЪЖДА ФИРМА, ЕИК ..., да заплати на И. М. К., ЕГН *****, сумата от 227,50 лв.

/двеста двадесет и седем лева и петдесет стотинки/, представляваща обезщетение за незаконно задържане на трудовата книжка на ищцата след прекратяване на трудовото правоотношение с ответника за периода от 29.12.2021 г. – 19.01.2022 г., ведно със законната лихва върху сумата, считано от 08.12.2022 г. до окончателното ѝ изплащане.

ОТХВЪРЛЯ искането на И. М. К., ЕГН *****, за солидарно осъждане на ответниците ФИРМА, ЕИК ..., и ФИРМА, ЕИК ..., за заплащането на присъдените на ищцата обезщетения.

ОТХВЪРЛЯ иска с правно основание чл.226, ал. 3 КТ на И. М. К., ЕГН *****, за осъждане на ответниците ФИРМА, ЕИК ..., и ФИРМА, ЕИК ..., да заплатят на ищцата сумата от 2280 лв. /две хиляди двеста и осемдесет лева/, представляваща неполучено едномесечно трудово възнаграждение по трудово правоотношение със ФИРМА, по което ищцата не могла да встъпи поради незаконно задържане на трудовата ѝ книжка през периода 29.12.2021 г. – 19.01.2022 г.

ОТХВЪРЛЯ иска с правно основание чл. 86 ЗЗД на И. М. К., ЕГН *****, за осъждане на ответниците ФИРМА, ЕИК ..., и ФИРМА, ЕИК ..., да заплатят на ищцата сумата от 521,94 лв. /петстотин двадесет и един лева и деветдесет и четири стотинки/, представляваща лихва за забава за периода 20.02.2021 г. – 07.12.2022 г. върху сумата от общо 2735 лв./две хиляди седемстотин тридесет и пет лева/, представляваща сбор от обезщетения за незаконно задържане на трудовата книжка на ищцата след прекратяване на трудовото правоотношение с ответника за периода от 29.12.2021 г. – 19.01.2022 г.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 3 ГПК И. М. К., ЕГН *****, да заплати на ФИРМА, ЕИК ..., сумата от 398,18 лв. /триста деветдесет и осем лева и осемнадесет стотинки/, представляваща част от сторените от ответника разноски в настоящия процес, съразмерно на отхвърлената част от исковите.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 6 ГПК ФИРМА, ЕИК ..., да заплати на СРС сумата от 7 лв. /седем лева/, представляваща част от дължимата държавна такса, съразмерно на уважените претенции.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 6 ГПК ФИРМА, ЕИК ..., да заплати на СРС сумата от 7 лв. /седем лева/, представляваща част от дължимата държавна такса, съразмерно на уважените претенции.

Решението е постановено при участието на ФИРМА, ЕИК ..., на страната на ответниците.

Решението подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването му на страните пред СГС.

Съдия при Софийски районен съд: _____